

सोन नन्द जातक

भिक्षु सुबोधानन्द महास्थविर

सोन नन्द जातक

(माता पितु उपट्टानं बुद्ध वाक्य)

[माँ वौ पिंगु सेवा हे तद्धंगु धर्म भापा,
काय् ह्याय्पिसं उपस्थान याय्माःगु
आदर्श धर्मं जायाच्चंगु थ्व जातक वाखँ खः]

अनुवादक

भिक्षु सुबोधानन्द महास्थविर

प्रकाशिका:

बेखामाया मानन्धर

प्रकाशक

वेणुमाया मानन्धर,

काय्पि चन्द्रदास, शिवदास, भगवान् दास
लक्ष्मीदास, पुष्पराज मानन्धर सपरिवार

ये बसन्तपुर- पुनबाहा (काठमाडौं)

प्रथम संस्करण १०००

प्रकाश-

बुद्ध सम्बत्- २५३०,

बि. सं.- २०४३,

इस्वी सन्- १९८६,

ने. सं. ११०६

मूल्य- ४।-

मुद्रक- ओम प्रिन्टिंग प्रेस, ओमबहाल, फोन: २-१६०५६

सोन नन्द जातक

स्वर्गीय- पूर्णदास मानन्धर

जन्म:- १९५८ वि० सं० आश्विन शुक्ल सीघपुहो

मृत्यु:- २०४२ वि० सं० फागुण १ गते चौठी

सोन नन्द जातक

स्वर्गीय- पूर्ण कुमारी मानन्धर

सोन नन्द जातक

प्रकाशिका—

बेखामाया मानन्धर

निगू शब्द

थ्व बुद्ध धर्मया जातक सफूती,
भगवान् शाक्यमुनि बुद्धया सजीवमान काले

थनि नीन्यास दे न्ह्यो तथागतं लोक कल्याणार्थं बहुजन
हिताय बहुजन सुखायया सद्धर्म प्रचार याना बिज्याबले-ई ब्यो कथं
आवश्यक उदाहरण बिया भतीत काले थ; स्वयं बोधिसत्व जुया दश-
पारमितादि पुरे याना बिज्यागु वखतय्या बोधिसत्व जीवनी सम्बन्धी
(५५०) न्यास व न्येगु जन्मया जातक बाखें, बुद्धधर्मया पालि
त्रिपिटक ग्रन्थ-सूत्र, विनय, अभिधर्म स्वंगू परिशुद्ध धर्म सागरमध्ये,
सूत्रपिटकया अन्तरगत खुदक निकायया १५ शिन्पागू धर्मग्रन्थ क्रमे
झिगुगु धर्मग्रन्थ जातक बाखें जुया चवन । उगु न्यासःव न्येपु जातक
कथा मध्ये,-थ्व धर्म सफूती जातक-बाखें क्रमय्-(५३२) न्यासःव
स्वीनिपूगु-“सोन नन्द जातक बाखें” थ्व धर्म सफू रूपे अनुवादकं थःगु
मातृ भाय् नेपाल भाषां च्वयागु जुल ।

(ग)

ध्व संसारे मनुष्य जीवन कया थे अहिंसा करुणा धर्म लोक
 जनपिन्त हित व सुख ज्वीगु धर्म पालन याना इ व्यो हनेगु हे जन्मया
 सार खः । उकिं अद्धा मनं दान शील, भावनादि कुशल-धर्म याय्गुलि
 इहन्न परत्रसनं यःत व परयातनं सुख व शान्ति दैगु मंगलया पुण्य
 कार्य जुया च्वन । मान जीवने सत्य, अहिंसा, शील धर्म पालन याय्
 बलेनं अनेक प्रकारं मार- विघ्नबाधा ज्वीगु स्वभाव धर्म यात सीका,
 सत्य धर्म द्वारा विजय प्राप्त यायेत अकथ धर्मं वीर्यं दृढ संकल्प दय्का
 धर्म याइपि साधक पिसं परिशुद्ध धर्म याय् मागु जुया च्वन ।
 अलेजक धर्माचरणया सुरस फल लौकिक सुख व शान्ति, तथा लोकोत्तर
 ल्केशनिवारण शान्तिनं अनुभवयाना, धार्मिक अट्टालु अभ्यासि साधक-
 पिसं धर्मं विजय प्राप्त-पटाका ज्वेका च्वने फंगु जुल । उकिं ध्व
 संसारया अबोधजनपित-सत्य-धर्म-बोध-सुख शान्तिया आवशं बिया,
 जगते धर्मज्योति ज्ञान प्रकाश याय् फंगु ध्रुव सत्य खः । थुजागु धर्मया
 विजय खं जाया च्वंगु जातक बाखें मध्ये, ध्व सफुती नं बोधिसत्त्व
 सोन व तन्व पिसं जन्मदाता मां बोपिगु सेवा हे धर्म भापा अश्विजुया
 न जीवन काष्ठि उपस्थान याना बिज्यात ।

उकिं श्री भावन जन्म कया च्वनापि काय् म्हाय् पिसं नं
 मां बोया कृत गुण लुमंका सेवायाय्गु धर्मखः ।

थुगु धर्म सकू प्रकाश याय्गु निम्तिं प्रार्थना या बोह्य प्रेरक
 जम्मल उपासिका खः दाताकुयादीपि ये बसन्तपुर पुनबाहाया अट्टालु

(ध)

श्रीमती बेखामाया मानन्धर उपासिका, वेकःया कार्यापि चन्द्रदास, शिवदास, भगवान्दास लक्ष्मीदास, पुष्पराज म्ह्यायपि पूर्णलक्ष्मी, मैया, सुभद्रा, पुष्पा केहे तीर्थमाया, भौपि शान्ति, प्रमिला, रीता, सुमित्रा व छयपि सपरिवारपिनि धर्मचित्त उत्पन्न जुया, वि० सं० २०४२ साल फागुण १ गते चौठी खनु ८४ चय प्य दै दयका, परलोक जुया दीह्य साहु पूर्णदास मानन्धर प्रमुख दिवगत सबन्धुपिनि पुण्यार्थे-दानमध्ये उत्तमाति उत्तमगु धर्मदान धका, भगवान् बुद्धं धया बिज्यागु-‘,सब्बदानं धम्मदानं जिनाति बुद्ध वचनामृतयात लुमंका थव जातक सफू प्रकाश यायेत श्रद्धां धनपरि त्याग याना, धर्मदान बिया व प्रचार प्रसार यानादीगु कुशल पुण्यं प्रार्थिता- श्रीमती बेखा माया मानन्धरया स्वर्गीय-बाजु रामदास, माजु ज्ञानमाया, दाजु कृष्णदास, स्वामी पूर्णदास, म्ह्येथु पूर्णकुमारी, बौ बुद्धिनारां (पञ्च) माँ हेरादेवी पित्त सुगती स्वर्गादि निर्वाण शान्ति प्राप्त जुयमा धंगु वेकःया दुनुगलं निसै आसिका याना दीथेतुं, वेकः बेखामाया उपासिकाया कार्यापि चन्द्रदास, शिवादास भगवानदास लक्ष्मीदास, पुष्पराज म्ह्यायपि पूर्णलक्ष्मी मैयाँ, सुभद्रा पुष्पा व केहे तीर्थमाया, भौपि- शान्ति, प्रमिला, रीता, सुमित्रा, छयपि सपरिवार पिनिनं प्रार्थना दिवंगत बाज्या, बज्यपि व जन्मदाता बौपूर्णदास, तःमाँ पूर्णकुमारी सकल परलो बन्धुपित्त स्वर्गादि निर्वाण शान्ति प्राप्त जुयमा धंगु, सकल परिवार पिनि- बुद्धधर्म संघ याके प्रार्थना जुल । हानं लुमंके बहगु पुण्य-धर्म बेखामाया उपासिकाया

(३)

परिवारं स्वर्गीय साहू पूर्णदासया पुण्य स्मृति,— बि० सं० २०४२
 साल चंद्र १ गते निसैं भिक्षु संघपिनि पाखें सप्ताहिक महा परिव्राणपाठ
 सुसम्पन्न याना नं परलोक जुया दीपि बन्धुपितः निर्वाण शान्ति
 कामनाया नापं, जगत प्राणिया जय मंगल व बुद्धधर्म लोक कल्याण
 या निमित्त चीरस्थाइ जुयमा धंगु नं प्रार्थना याना दीगु जुल ।

उकिं थुगु जातक बाखेंसफू बेखामाया उपासिका परिवारपिनि
 स्वर्गीय बन्धुपिनि निमित्त धर्मदान बिया पुण्य सचय यानादीगु पुण्य
 कार्ये अनुवादक भगवान् बुद्धया सद्धर्म अन्तरगत छु बाखें च्चेमालि
 धंगुबिचर याना बले, खला बला कथं सुश्री विद्यालक्ष्मी उपासिकां मां
 बौपिनि सेवा धर्मजाःगु थ्व सोननन्द जातक बाखें च्वःसा ज्यु धंगु
 बिचा ब्युगु नं तिवोभापा, उल्लिखित यानागु जुल । नापं प्रेशया प्रुफ
 स्वेगु कार्यभार नं श्रद्धां यानागु कुशल पुण्यं दिवंगत जुया दीह्य
 साहू पूर्णदास प्रमुख दातापिनि परलोक बन्धुपिन्त सुख स्वर्गादि निर्वाण
 शान्ति प्राप्त जुयमा धंगु अनुवादकयाव प्रेरक, बिचा ब्युपि व
 दातापरिवार पिनिनं आसिका जुल ।

“चीरं तिठ्ठु सद्धम्मो, लोको होतुसुखीसदा”

भवतु सब्ब मङ्गलं

गणमहाविहार येँ,

अनुवादक—

वि.सं. २०४३ आश्वीन्, भिक्षु सुबोधानन्द महास्थविर

(च)

“नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स”

(५३२) सोन-नन्द जातक

“देवतानुसि...” थुगु धर्म उपदेश भगवान शास्ता बुद्ध जेतवन विहारे विज्याना च्वंगु समय मातृ सेवक (माँ वौ सेवा याह्य) भिक्षुया वारे कना विज्यागु खः । बाखँ साम-जातक १ या समान हे खः । उगु वखते शास्ता बुद्ध “भिक्षुपिं थ्व भिक्षुयात हैरान याय् मते । ह्यापायापिं पण्डितपिसं सारा जम्बुद्वीपया राज्ययात हे स्वीकार मयास्ये—माँ वौ पिंगु स्येवा याना च्वन धया-पूर्व जन्मया खँ कना विज्यात ।

ख. अतीत कथा

पूर्वकाले वाराणसी—ब्रह्मवर्धन नां या नगर जुयाच्वन । अन मनोज धयाह्य राजां राज्य याना च्वन । उगु देशे अन छह्य चय्गु करोड धन सम्पत्ति दुह्य महा सारवान् ब्राह्मण

१, सामजातक (५४०)

दुगु जुया च्वन सन्तान मदुह्य ।

व सेठ ब्राह्मणं वया श्रीमतीयात धाल, छं“ पुत्र सन्तान प्रार्थना या, “अले व ब्राह्मणी नं काय् मचा दय्माः धका, प्रार्थनायात उवले ब्रह्म लोके उत्पन्न जुया च्वंह्य बोधिसत्त्वं सीका अनं च्युत जुया, उह्य सुशीली ब्राह्मणीया कोख्य् जन्म का वल । लांधना जन्म काय् धुंका व वालखया नां- सोन-कुमार धया तल । व मचा न्यास्युं वने सः वले, उथाय् हानं म्येह्य प्राणि नं ब्रह्मलोकं च्युत जुया व हे ब्राह्मणीया गभं च्वं वया, इ ब्यो कथं जन्म जुल । व मचाया नां नन्दकुमार तःगु जुल । थुपि मस्तेत वेदादि शास्त्रस्यना, हानं फुक शिल्प विद्यां पारंगत जुवले इमिगु रूप सम्पत्ति खना ब्राह्मणं ब्राह्मणीयात सःता धाल-“ भवति ! पुत्र सोन-कुमारयात गृहस्थीया वन्धने तथ माल ।” वं ज्यु धया स्वीकार याना-काय्ह्य सोन कुमार यात वया अबुं धाःगु खँ मांम्हं कन ।

व खँ न्येना सोनकुमारं मांम्हेसित धाल-जित गृहस्थि च्वने मयो धका । जिगु जीवन भर मां बौ पिनि सेवा याय्, छलपोलपि मदय् व, जि हिमालये वना प्रव्रजित (= त्यागी) जुया च्वने । थ्व खँ न्येना वया मांम्हं वया श्रीमान् ब्राह्मण यात कन । थ्वहे खँ विवाह याय्गु वारे निह्यति बुया वरावर खँ जुइवले, मांम्हं सोनकुमार यात धयानं खँ न्यंके मफु स्येलि,

(२)

अले हानं मां वौपिसं नन्दकुमार यात सःता धाल—“पुत्र ! छं हे वंश—परम्परायात चलेया । व नन्द कुमारं नं लिसः विया धाल—“ दाजुं त्याग याःगु काम-भोगादियात जि छ्येने तया च्वने फे मखु । जि नं छिपि जन्मदाता मां वौपि मदया वनेवं जि नं दाजु नापं तुं प्रब्रजित जुया वने ।

थुगु प्रकारया सोनव, नन्द पिनिगु वैराग्य खँ न्येना मां वौ जुया च्वंपि ब्राह्मण, ब्राह्मणी निम्ह सियां सल्हा याना विचाखँ ल्हाना सोचेयात । थुपि काय् मस्त निम्हं ल्याह्यगु अवस्था तिनि वलेहे थुगु प्रकारया गृहस्थ काम-भोगयात त्यागयात धास्येलि । की जक छु खँ धका, तइ की फुकं आःहे प्रब्रजित जुया वने धया, निश्चय याना । इपि मां वौ पिसं निम्हं काय्पिन्त धाल— पुत्र ! जिमिगु लिपा प्रब्रजित जुइगु छाय्, की फुकं आःहे प्रब्रजित जुइ धया, राजायात सूचना विया, - दक्क धन सम्पत्ति दान विया, दास, दासीपित्त मुक्त याना, थःथिथिपित्त विइ योग्यगु विया । थ्वसपोल त्यागी परिवार जुया विज्यापि मां वौ, काय्पि सकलें प्यम्हं पुण्य वान्पि ब्रह्मवर्धन धयागु सहरं प्याहाँ वना, हिमालय प्रदेशे विज्याना, न्याता प्रकारया पले स्वां ह्योया पुखु छगूलि धाक्य जुया सोभां युक्त जुया च्वंगु सरोवरया लिक्कसं वन-षण्डय् आश्रम दय्का विज्यास्ये प्यम्हं प्रब्रजित जुया अन हे (ध्यान भावना याना) विज्याना च्वंगु जुल । वसपोल सोन व नन्द

(३)

निम्ह दाजु किजा पिसं माँ बौ या स्येवा याना च्वन । दिन
 चर्या न्हिथं सुथे ह्लापां दतित्वन् व ख्वासिलेगु लः हया विइ ।
 पर्णशाला-(कुटी) व आंगन् बँपुना सुगर सफाइ याइगु जुल ।
 माःगु लः नं हया तइगु, आवश्यक आश्रमया माःगु ज्या याय्
 धुंका । अले जङ्गले वना बाँलागु साःगु भिंगु फल मूलकया
 हया माँ बौ पित्त नकीगु जुयाच्वन । क्वाल बा र्वाउँ लखं
 माँ बौ पित्त मोल्हुका, जटा छेना बिया, तुति आदि तिया
 सेवा याइगु ।

थुगु प्रकारं बौया सेवा याना समय वितय याना च्वं च्वं
 किजाह्य नन्दपण्डितं लिपा थमं हैगु जक फलमूल माँ बौ पित्त
 नकेगु विचायाना, ह्यिगः म्हीगः गनं फल खाना मुंका हःगु खः
 उगु हे थासय् सुथे ह्लापानं वना अन दुगु फलाफल, बाँला,
 बाँम्सागु या छुं विचा मयास्ये न्ह्याथिजागु फल जुसां कया
 हया माँ बौपित्त ह्लापां हे नकेगु ज्यायात । इपि माँ बौपिसं
 व नन्दपण्डितं हःगु लफफुल नय् धुंका म्हतु सिले धुंका-
उपौसथ-ब्रत पालन याइगु जुया च्वन ।

दाजुह्य सोन पण्डित(ऋषिजु) तापाक जंगले वना बाँ
 बाँलागु पाकय् जुगु सुमधुरगु फलादि खाना आश्रमय् थ्यंकः
 वैगु । अले माँ बौपित्त फल नकेत विइवले, वया माँ बौ
 (ऋषि) पिस धाइगु, “बाबु ! छं किजां हःगु फल-फुल

ह्लाचः सुथेहे हःगु नया जिमिसं व्रतधारण याये धुन । आ
जिमित थ्व फल आवश्यक मजुल धया सोनयात धाल । थुगु
प्रकारं व सोनं हःगु फलफुल जन्मदाता मां बौपिन्त नकेगु ज्या
मजुल, फलसिति स्येना वन । थथे हे लिपानं जुया व च्वन, ।
सोन थः नान दुह्य जुया न्याता दोष दुगु फल, पाकय् मजुगु,
पुलांगु आदि दुषिन फलयात महस्ये, दोष रहित पाकय् जुगु
समेया सुमधुरगु फल हया मां बौपिन्त भपका सुस्वास्थ्य
आरोग्यया निति भिगु फलफुल काय्त तापक वना जुसां फल
खाना हैगु वया मां बौपिसं नइ मखुगु जुल ।

अले वसपोल बोधिसत्व सोनं सोचेयात—”

जिमि मां ब्वापिं सुकुमार पि खः । किजा नन्दं धासा, जसो-
तसो न्ह्योनेसं दुगु कचिगु पाकय् जुया स्यंगु जुसां अवगुण
मनिगु फल हया मां बौपिन्त नकेगु यात । थुगु प्रकारया
आहार नका मां बौपिं ता काल तक म्वाय फंमखु । उकि
थ्व रोकय् याय् माल धका—“सोनं नन्दयात धाल— आवंलि छं
फलफुल कया हया, जि मत्रो तल्ले छं प्रतिक्षा याना च्वं ।
की निम्हं मिले जुया मां ब्वापिन्त फल नकेगु याय् ।” दाजुह्य
सोनं धासां नं. थःगु निति हे पुण्य दय्केगु आकांक्षा यागु
कारणं नन्दं अथे मयागु जुल । बोधिसत्व सोनं विचायात—
“ नन्दं जिधयागु खँ मन्योस्ये, ठीक मयाह्य जुल धका

(५)

सोचेयाना निश्चययात, श्वैत ख्याना व्छेमाल । हानं सोनं
 विचायात जि याकचां हे मां वौ पिनि सेवा याय् धया निश्चय
 याना दाजुह्य सोनं किजाह्य नन्दयात धाल- “ नन्द ! छन्त
 उपदेश वियागु बेकार जुल । छ पण्डितपिसं धयागु खँ मयाइह्य
 जुल । जि थकालिह्य खः- “जिगुहे कर्तव्य भार खः जन्म
 दाता मां वौ पिनिगु सेवा याय्गु जिम्मेवार । जि हे मां वौ
 या सेवा याय् । छ थन च्वने दै मखु । छ म्ये थाय् हुँ धया
 थासाक (?) दाल ।

अनं ख्याना व्छेगु भावं सोनं यागु जुया निति नन्द अन
 च्वने मफुत । दाजुयात प्रणाम याना, मां वौ दु थाय् वना,
 जुगु खँ कना, थःगु पर्णशाला (कुटी) द्वाहाँ वन । वं ध्यान-
 विधिया अभ्यास याना, उखुनु हे पञ्च अभिञ्जा तथा अष्ट-
 समापत्तिया ध्यान प्राप्त याना नन्दं विचायात-‘जि सुमेरुप-
 वर्तया क्वेनं रत्नया- फि हया, थःगु व, थह्य दाजुया पर्णशा-
 लाया न्होने लायाविया, दाजुयाके क्षमा याचना याय्गु समर्थ
 दु । तर थ्व छुं तधंगु सोभा दैगु मखु । अनोत्पत्त (दह) नं
 लः हया दाजु याके क्षमा याचना याय् । थ्व नं शोभनीय जुइ
 मखु । यदि जिमि दाजु देवतापिनि पाख्यें वशीभूत जुया
 क्षमा मव्युसा, प्यह्य चर्तु महाराज तथा देवराज इन्द्रयात हया
 क्षमा फोन्ये तर थ्व नं जिगु निर्मित शोभनीय जुइ मखु । उकिं

वरु सारा जम्बुद्वीपया महाराज मनोज प्रमुख, मेपि राजापि
 नं हया क्षमा फोनेगु याय् । अथे याय् वले जिह्य दाजुया गुण
 सारा जम्बुद्वीपय् फैले जुइ । चन्द्र सूर्यया समान गुण प्रकट
 ज्वी । थुगु प्रकारं विविध विचाः याना वसपोल नन्द ऋषिजु
 उगु हे वखतय् थःगु ऋद्धि-वलं आकाशं वना ब्रह्म-वर्धन
 नगरे उक्त राजाया दरवारया ध्वाखाय् वत्रहाँ बिज्याना, राजा-
 यात दुने सूचना विया छोट, छह्य तपस्वी राजा नापला वै
 चवना । राजा मनोजं व ऋषियात भोजन दान विइकेहया,—
 प्रब्रजितं जि नापलाना छु याय् ? आहारया निंति वल ज्वी
 धका । तर तपस्वीं भोजन मका, हानं जाकि विया हल, वस्त्र
 वियाहल, दां वियाहल, थुपिं छुं नं कया बिमज्या । अले हानं
 राजां दुन्ये दूत छोया हल—“छुया निम्ति वयागु ? धया न्येन,
 व ऋषिजुं दूतयात लिसः बिल— “राजाया सेवा याः वयागु ।
 राजां ऋषियात उत्तर वियाहल—“ जिगु सेवक यक्व दु, छपिं
 तपस्वी-धर्मया ।” थथे राजां धाःगु न्येना, तपस्वीं दूतयात
 धाल—“जिछिनि जुजुयात, थःगु वलं सारा जम्बुद्वीपया राज्य कया
 वियत वया धाल । दूतं राजायात वं धाःगु खँ विन्तोयात ।
 थ्व खँ न्येना राजां सोचेयात— “प्रब्रजित पण्डित जुइफु, छुं
 उपाय स्यु ज्वीमा अले राजां, व तपस्वीयात दुने दरवारे
 बिज्याका आशन विया, राजां नमस्कार याना न्येन “ भन्ते!

छपिसं जित सारा जम्बुद्वीपया राज्य कया विगुला?"

महाराज! खः ।"

"गथे काय्गु ?"

"महाराज! चिधिकह्य भुजिनं गुलि हि तोनिगु खः उलिति हि हे वा मवंक, छपिगु धन छुं हानि मज्वीक, जिगु थःगु ऋद्धिबलं हे कया हया विइ । वरू छुं विलम्ब मयास्ये आः थौं हे छीपिं प्याहाँ वने माःगु जुल ।"

वसपोल मनोज राजां नन्द तपस्वीयात विश्वास याना, सेनापिं नापं प्याहाँ वन । यदि सेनापिन्त गरम जुल धाःसा, नन्द तपस्वीं थःगु ऋद्धि-बलं किच (छाँया) दयका सिचुस्ये च्वंका विइगु, वा वोसा सेना पिनिच्चे वा मवेका विइगु, वथे हे गरम फय्यात रोके याना विइगु, लेँय् च्वंगु कँ किं आदि फुक वाधा मदय्का विइगु, लँयात कसिण-मण्डल समान माथाँ वंका बिया, स्वयम् थः आकाशय् चर्म (छ्यंगु) लाया मुलवतिं थ्याना सेना पिनि न्ह्यो न्ह्यो वना च्वन । थुगु प्रकारं सेना फौज त ज्वना वना न्हापां कोशल देशे थ्यंक वन । अन सहरया छुं भति तापाक फौजपिं च्वनीगु थाय् कया, कोशल राजाया थाय् दूतपिं छोल- "युद्ध याय्गु वा, अधीनता स्वी-कार याय् माल धका, । कोशल राजा तँ मवेका सेनात ज्वना अमिगु न्ह्योने वना धाल- छु जि राजा मखुला, युद्ध याय् ।"

(८)

अले निगू सेना फउजया बिचय् लडाइ जुल । उथाय् नन्द तपस्वीं निखेँ सेनापिनि बिचय् छ्यंगुया आसने च्वना च्वंहा स्येँ आसन तक्कु याना फैलेयाना छोट निख्ये पारव्येँ यापिं फौज तय्सं कय्का छोगु वाणया तीरयात व ऋषिजुं थःगु छ्यंगुया आशनं रोकय् याना च्वन । सुं छह्हा सिपाइ नं कय्-कुगु वाण नं, सुं छह्हा मेम्ह सिपाइयात नं, वाणं मला । लहाती दुगु वाणत निगू फौजया पिनिनं वाण फुस्येँलि, सेनातय्या छुं लगय् मजुल । उथाय् नन्द तपस्वीं कोशल राजाया ह्योने वना आश्वासन बिल-“महाराज! ग्याये मत्ये, छपिन्त छुं विघ्न बाधा ज्वी मखु । छपिगु राज्य छपिगु हे ज्वी । केवल मनोज राजाया अधीन जक जुयमाः । ऋषिजुया खँ न्येना कोशल जुजुं विश्वास याना अथे जक जुसा ज्यु धया स्वीकार याना बिज्यात । नन्द ऋषि कोशल राजायात, मनोज राजा-या न्ह्योने यंका धाल-“महाराज ! कोशल राजां छपिनि अधीनता स्वीकार यात । थ्व या राज्य थ्वैत हे जुल धया, मनोज राजां ज्यु धाय्का स्वीकार यात ।

अले निगू देशया सेना (सिपाइ) त, ज्वना अङ्ग राष्ट्रय् वना, अङ्ग देशयात नं अधीन याना हानं मगध देशे वना उगु देशनं अधीन याना । थुगु प्रकार सारा जम्बुद्वीपया राजापिन्त, थःगु बसय् कया, थुपिं फुक राजा, फौजत थःगु साथे ब्वना

यंका ब्रम्हवर्धन नगरे हे थ्यंकः वन । उक्त राज्य फुक थःगु
वसय् काय्त न्हेद्रं न्हेला, व न्हेन्हु दिं लगे जुल । छगू-छगू
राजधानि नं, अपिं राजापिसं ना ना प्रकारया नय् त्वनेगु
(खाद्य भोज्य) हति धया छोट, फुक राष्टं ह्यका, सच्छिह्य
राजापिं छथासं मुना इपिं राजापिं नापं छगूह प्तातक महापान
(तद्धंगु भवे) कथं हर्षं उत्सव न्यायकल ।

उक्त सप्ताह (न्हेन्हु)या राजापिनि उत्सवया बले, वस-
पोल तपस्वी नन्द ऋषिजुं विचाः यात थ्व राजापिं न्हेन्हु तक
ऐश्वर्य्य-सुखय् मस्त ज्वी, उथाय् तक जि थुमिसं जित
मखँनि कथं ज्वीमाल धका, नन्द ऋषिजु अनं उत्तर-कुरुपाखे
भिक्षा याना हिमालये-कञ्चन गुप्त द्वारे छगु हप्ता च्वन ।
न्हेन्हु दुखनु राजा मनोजं नं थःगु वैभव सम्पत्ति पाख्ये सोया,
सोचय् यात- थ्व ऐश्वर्य्य जित न जिमि मां वौपिसं व्युगु ख,
हानं नसुं म्येपिनि पाख्ये प्राप्त जुगु खः । थ्व जा वसपोल
नन्द तपस्वी पाख्ये हे दुगु खः । तर वसपोलयात मखँनागु
थनि न्हेन्हु दय् धुंकल । जिम्ह व ऐश्वर्य्य-दायक मित्र गन
वन ज्वी ?” उक्त विचायागु कथं, उगु वखतय् हिमालय
च्वंम्ह नन्द तपस्वी राजाया विचा यात सिइका, राजां जित
लुमंका च्वन धैगु ध्यानं खंका विज्यास्ये, वारानसिं ब्रम्हवर्धन
देशया राजा सोनया न्होने तुरुन्त वया आकाशे दना विज्या-
त । राजां सोचेयात-“ जिं मस्युकि थ्व तस्वी मनुष्य खःला,

अथवा देवता खः । यदि थ्वसपोल मनुष्य खःसा सारा जम्बु-
द्वीपया राज्य थ्वयात हे विइ । यदि देवता खःसा थ्व यात
देवता धका-सत्कार याय् ।” वसपोल मनोज राजां उह्य
नन्द तपस्वीया जाच याय्गु निर्मित न्हापांया गाथा धया
विज्यात-

देवता नु सि, गन्धब्बो, अडु सक्को पुंरिददो ।

मनुस्स भूतो इद्धिमा, कथं जानेमु तं मयं ॥ १

[छपिं देवता खःला ? छपिं ? गन्धर्व खःला ? छपिं शक्र-
देवेन्द्र खःला ? अथवा छपिं ऋद्धिवान् मनुष्य खःला ? जि
छपिन्त छु धाय्गु ?, ॥१॥]

मनोज राजाया खँ न्येना यथार्थ खँ कना नन्द तपस्वीं
निपूगु गाथा धाल-

नम्हि देवो न गन्धब्बो, न पि सक्को पुंरिददो ।

मनुस्सभूतो इद्धिमा, एवं जानाहि भारत ॥२

[न जि देवता खः, न गन्धर्व खः, हानं न देवराज खः, ।
जि ऋद्धि-प्राप्त मनुष्य खः । हे भारत (महाराज!) छें जित
अथे समके जु ॥२]

थ्व खँ न्येना मनोज राजां, “ थ्व मनुष्य खः, थ्वसपोलं

जिगु निर्मित आपालं उपकार याना विज्यात, जि थ्वैत :
तद्धंगु ऐश्वर्य सन्तुष्ट याय धया सोचेयाना धाल-

करूपं इयं भोता, वेय्या वचचं अनप्पकं ।
देवमिह वस्समानमिह, अन्वावस्सं भवं अका ॥३
ततो वातातपे घोरे, सात च्छायं भवं अका ।
ततो अमित्त मज्जेसु, सुरतानं भव अका ॥४
ततो फीतानिरट्टानि, वसिनो ते भवं अका
ततो एक सतं खत्ते, अनुयुत्ते भवं अका ॥५
पतीत अस्सु मयं भोतो, वर तं भज्जं इच्छसि,
हत्थि यानं अस्सरथं, नारियो च अलंकता ।
निवेशनानि रम्मामि, मयं भोतो ददा मसे ॥६
अथ (वा) अंगे वा मगधे, (वा) मयं भोतो ददामसे ।
अथ वा अस्सकावन्ति, सुमना दम्म ते मयं ॥७
अपडढं वापि रज्जस्स, मयं भोतो ददामसे ।
सच्चे ते अत्थो रज्जेन, अनुसास यव इच्छसि ॥८
[छिपिनि थ्व कार्यं गथे खः धासा वर्षात्, जुवले छिपिसं
वर्षात् दिका विल ॥३॥ उवले छिपिसं तसकं तानोया च्ववले,

सिचुगु किचः दय्का विल । उवले शत्रुपि तथा मध्यस्थपिन्त नं
थः पिनि प्रेमी याना विल ॥४॥ गुवले समृद्धिशाली देशयात
थःगु अधीन याना काल । उवले सच्छिह्य राजापिन्त थःपिनि
अनुयाइयाना काल ॥५॥ जि छपिं प्रति प्रसन्न जुया । छु
वरया इच्छा दु व फोना विज्या हूँ - किसि, सल, अलंकृत
नारिपि, वथे वांलागु छे । जि छपिन्त फुक विइ ॥६॥ जि
छपिन्त, अङ्ग देश, मगध, अश्मक, अथवा आवन्ती राष्ट्र नं
बिइ । जि छपिन्त वच्छि राज्यनं विइ ॥७॥ यदि छपिन्त
राज्यया इच्छा दुसा धया विज्याहूँ ॥८॥]

थ्व खँ न्येना नन्द तपस्वीं थःगु अभिप्राय प्रकट याना
धया विज्यात-

न मे अत्थो हिरज्जेन, नगरेन, धनेन वा ।

अथो हि जनपदेन, अत्थो मय्हं न विज्जति ॥९

[न जित राज्ययागु आवश्यकता दु । न नगर (शहर)यागु
न धनया, हानं न जित जनपदहे मागु दु ॥९॥

“यदि महाराज ! छपिनि मने, जिगु प्रति स्नेह दुसा,
जित छगू वचन ब्यु धया, गाथा धया विज्यात-

भोतो चरट्टे विजिते अरज्जे अत्थि अस्समो ।

पिता मय्हं जनेत्ती च, उभो सम्मति अस्समे ॥१०

(१३)

तेसहं पुब्व चरियेसु, पुञ्जं न लाभामि कातवे ।

भवन्तं अज्झा चरं तत्ता, सोनं याचामु संवरं ॥११

[छपिनि राज्ये जङ्गले छगु आश्रमे । उगु आश्रमे जिमि
व्वा व मां निम्हं च्वना च्वंगु दु । जि थःगु छगू अपराधया
कारणं वसपोल पिनिगु सेवा याय् मखँन । छपिं नापं व्वना
वना, जि वसपोल याके क्षमा फोन्ये माला च्वन ॥११॥]

मनोज राजां धाल-

करोमि ते तं वचनं, यं मं भणसि ब्राम्हण ।

एतञ्च खो नो अक्खाहि, कीवन्तो भोन्तु याचका ॥१२

[हे ब्राह्मण ! (तपस्वी) गुगु छपिसं धाल, जि छपिगु वचन
पालन याय् । थ्व (माःगु) छपिसं जित धा, गुलि याचक
आवश्यक जु ? ॥१२]

नन्द पण्डितं धाल-

परोसतं जानपदा, महासाला च ब्राह्मणा,

इमे च खात्तिया सब्बे, अभिजाता यसस्सिनो ।

भवं च राजा मनोजो अलं हेस्सन्ति याचका ॥१३

[सच्छि मयाक जानपद, सताधिक महासारवान् ब्राह्मण,
थुपि फुक यशस्वी, अभिजात क्षत्रित, तथा छपि भवान् राजा

मनोज पर्याप्त याचक पि जुइ १३]

राजां धाल-

हृथी अस्से योजेन्तु, रथं सन्नाय्ह नं रथि ।

आबन्ध नानि गण्हाथ, पादासुस्सारयं धजे ॥

अस्समं तं गमिस्सामि, यत्थ सम्मति कोसियो ॥१४

[किसी सलादि थिकया, । रथीत ! रथ तयार या, सल
विसी आदि या सजे याय्गु समान तथा रथादि ध्वांय् तथा
थिकया । गन कोसिय-गोत्र विज्याना च्वन, जि उगु आश्रमे
वने ॥१४]

ध्व सम्बुद्ध गाथा ख-

ततो च राजा पायासि, सेनाय चतुरंगिनी ।

अगमा अस्समं रस्मं, यत्थ सम्मात कोसियो ॥१५

[उक्खे चतुरंगिनी सेनापि नाप राजा पायासी कोसिय
(तपस्वी) या निवास-स्थान रमणीय आश्रमय् वन ॥१५]

इपि नन्द तपस्वी व राजादि उक्त आश्रमे थ्यनिखुनु,
सोन तपस्वीं सोच यात,-“जिह्म किजा नन्द प्याहाँ वंगु थनि
न्हेदँ न्हेला व न्हेन्हु दत । व थुगु बखतय् गनथें?” धका, सोन
तपस्वीं दिव्य चक्षुं स्वया खंका विज्यात । चय्प्यंगू अक्षोहिणी

(१५)

सेनात, तथा सच्छिह्न राजापि नाप व्ववा जिके हे क्षमा फो-
नेया निमित्त वया च्वन धैगु सीका” । अले वसपोल सोन
तपस्वीं सोचेयात—“ थुपि परिषद पिसं वथें थुपि राजापिसं नं
जिह्न किजा नन्द द्वारा प्रदर्शित आपालं प्रातिहार्यं (= ऋद्धि)
खन ज्वी माः । जिगु प्रताप(समर्थ) मस्युगु कारणं, थुमिसं
सोचेयात ज्वींफु, थ्व ढोंगी जटिलं थःगु सामर्थं मस्यु जुइ,
उकि- जिह्न आर्य-(नन्द) नापल्वापु याना च्वन धका, थुगु
प्रकारं थ्व वया च्वोंपि राजा प्रजाप्रिसं जिगु दिन्दायात धाःसा
थपि नरक-गामी जुइ फु । उकिया निमित्त जि थुमित थःगु
ऋद्धि-वल केना विइ धया । वसपोल सोन तपस्वीं लःका
वनिगु खँमुयें खिरः वनो दुगु यात ऋद्धि थःगु वोहले मथिक
प्यलंग च्वे च्वे लाक तथा हिमालया अनोतप्त दह-(सर)
नं, लः ह्यत,,लेय् वया च्वोंपि राजापिसं भति तापक खने
दय्कलःका विज्यात ।

नन्द तपस्वीं सोनतपस्वी बोगु खना न्ह्योने च्वना च्वनेगु
मफुगु कारणं, गन्थाय् च्वना च्वंगु खः अनं हे अन्तर ध्यान
जुया, विस्युँ वना हिमालय थ्यंकः वन । उगु दृष्ये मनोज
राजां उह्य सोन तपस्वी सुन्दर (बाँलागु) ऋषि-वेशय् वसपोल
विस्यागु खंका गाथा नं प्रार्थना यात—

कस्स कादम्बयो, काचो वेहासं चतुरंगुलं ।

अंसं असमफुसं एति, उदाहारस्स गच्छतो ॥१६

[श्व स्वयागु खँमुथे च्वंगु, सुनांलः कावना च्वंगु हानं गुह्ये
सिया बोहले मथिकलः खँमु आकाशय् प्यलंगः च्वे च्वे वना
च्वंगु ? खः ॥१६]

उकथं राजां धास्ये नि, बोधिसत्व सोनं निपूगाथा धाल-

अहं सोनो महाराज, तापसो सहितं बतो ।

भरामि मातापितरो, रतिं दिवं अतंदिता ॥१७

वने फलञ्च मूलञ्च, आहरित्वा दिसम्पति ।

पोसेमि मातापितरो, पुब्बेकतं अनुस्सरं ॥१८

[महाराज! जि व्रती तपस्वी खः । अलसि मचास्ये चान्हं
ह्लिन मां वौ पिनिगु स्येवा याना च्वना ॥१७॥ हे राजन् !
जि मां वौपिनिगु पूर्व-उपकार (ह्लापा उपकार याना तःगु)
लुमंका, वने नं फल-मूल ह्या इमिगु पोषण याना
च्वना ॥१८]

श्व खँ सोन तपस्वी पाखे न्येना, राजा मनोजं, वयागु
मने विश्वास उत्पन्न याय्या निंति श्व गाथा धाल-

इच्छाम अस्समं गन्तुं, यत्थ सम्मति कोसियो ।

मग्गं नो सोन अक्खाहि, येन गच्छेसु अस्समं //१९

[जि उगु आश्रमे वने माला च्वन, गन कोसिय (तपस्वी) च्वना च्वन, । हे सोन ! जित लँ कना ब्यु, गुगुलँ आश्रम वनेगु खः ॥१९

वसपोल बोधिसत्व सोन तपस्वीं थःगु प्रतापं आश्रम वनेगु लँ ज्याना गाथा धाल-

अयं एकपदी राजा, येनेतं मेघसन्निभं ।

कोविलारेहि सञ्छन्नं एत्थ सम्मति कोसिय//२०

[राजा! थ्व बलाचालँ गुगु हँ व मेघवर्णं (हाकुस्ये च्वंगु सुपाय्थे च्वंगु कोविलार-पुष्प (स्वाँ) नं तोपुया च्वंगु जंगले वनेगु, अन हे कोसिय च्वनीगु खः ॥२०]

थ्व गाथा सम्यक सम्बुद्धं धया विज्यागु गाथा-

इदं वत्वान पक्कामि, तरमानो महाइसि /

वेहासे अन्तलिवर्खास्मि, अनुसासित्वान खात्तये //२१

अस्समं परिमज्जित्वा, पञ्जापेटवान आसनं /

पण्णसालं पविसित्वा, पितरं पटि बोधयि //

इमे आयन्ति राजानो, अभिजाता यसस्सिनो, /
 अस्समा निक्खमित्वान, निसीद त्वं महा इसे //
 तस्स त्वं वचनं सुत्वा, तरमानो महा इसि /
 अस्समा - निक्खमित्वान, पण्ण द्वारम्हि
 उपावा सि//२२-२४

[थुकथं धयालि महान् ऋषिराजायात अनुशासित याना
 याकनं हे आकाशमार्गं अन्तरिक्ष विज्यात ॥२१ वसपोल सोन
 तपस्वीं आश्रम सुघर सफाइ याना, आसन लाया पर्णशालाया
 (कुटी) द्वाहाँ वना अबुम्हेसित, सूचं विलःहे महान् ऋषि!
 हुँपि यशस्वी अभिजात राजागर्णपि थन वया च्वन । छलपोल
 आश्रमं प्याहाँ विज्याना फय्तुना विज्या हुँ । सोनया थ्व खँ
 न्येना-महान् ऋषि याकनं हे आश्रमं प्याहाँ वया पर्णशालाया
 लुखासं च्वन ॥२२-२४

बोधिसत्व सोन तपस्वीया अनोतप्त (सरोवर) पुख्लि
 लः कया वया आश्रमे ल्याहाँ वस्वेली, वयाकिजा नन्द तपस्वी
 नं, राजा सनोजया न्ह्योने वया आश्रमं छुं भतिचा तापाक थाय्
 छावनी दय्का च्वन । राजां मोःल्हुका, फुक राजसि अलं-
 कारं अलंकृत जुया, नन्द तपस्वी नाप व्वना तधंगु ऐश्वर्ययानाप
 बोधिसत्वयाके क्षमा फोनेयानितिआश्रमयद्वाहाँवना।इपि अथे वोगु

खना, बोधिसत्व सोनया अब्रुं न्येन, - वं नं लिसः विल ।

[उथाय् जुगु अवस्थाया घटना खं प्रकासित याना विज्यास्ये भगवान् शास्ता बुद्धं धया विज्यात ।

उगु ऋषि आश्रमे वया च्वंप्पिं राजपरिसद्दिप्पिं तेजं प्रकाश मान् जुया च्वोप्पिं थें च्वंक क्षत्रिय-संघ सहित वया च्वंगु खना कोसिय ऋषिजुं न्येन ॥२५ थुप्पिं सु राजायात सन्तुष्ट या यां भेरी, मृदंग, शंख, ढोल तथा दुन्दुमि न्ह्यो, न्ह्यो थाना वया च्वन ? ॥२६ सु ल्याहाम या शरीराङ्गे विजुली चमकय् जुगु समान विशाल सूवर्णया पातां भूना तःगुथें ? सु श्री सोभां प्रकाशित जुया (मार्गे) वया च्वंगु ? ॥२७ लुकःमि तय्गु मिनाचाय् मिया रापय् नाया च्वंगु लुंया तेजथें, अथवा मिया ह्याउंस्ये राकय् जुया च्वंगु ? ज्वाला थें च्वंगु, सुयागु हुं रव्वाचमकय् जुया च्वंगु ?, सु श्री सोभां प्रकाशवान् जुया वया च्वंगु ? ॥२८ सूर्यया रश्मि प्रकाश जुया च्वंगु मनोरम दं (चु) सहित हुं छत्र- (कुसा) स्वयागु छ्यो च्वे कुइका च्वंगु, सु श्री सोभां प्रकाशित जुया वया च्वंगु खः ? ॥२९ किसीया म्हय् च्वना वोह्य, सु श्रेष्ठ प्रज्ञावान् यागु सिरे उत्तमगु पंखां गाय्का च्वंगु खः ? ॥३० हुं स्वेत छत्र व श्रेष्ठ कवचधारी पिसं स्वयात प्यख्ये पाख्येनं घ्येरे याना च्वंगु ? सु श्री सोभां युक्त प्रकाशवान् जुया च्वंगु ॥३१ हुं थुख्ये वया च्वोप्पिं सच्छिह्य यशस्वी छेत्रिय राजापिसं प्यख्ये पाख्ये नं घ्येरे याना च्वन ? सु श्री सोभां प्रकाशित जुया वया च्वंगु ? ॥३२ सल, किसि रथ तथा न्यास्युं वया च्वंप्पिं थुप्पिं

चतुरंरिनी सेनासुयात ब्रना वया च्वंगु खः? सु श्री सोभाँ युक्त
प्रकाशवान् जुया वयाच्वंगु ॥३३ समुद्रया तरंग वया च्वंगु थें थुपि
असीम अक्षोहिणी सेनात स्वया ल्युल्यु वया च्वंगु खः ? ॥३४

वसपोल सोन तपस्वीं लिसः विलः-

राजाभिराजा मनोजो, इन्दो व जयपति /
नन्दस्स अज्झावारं, एति अस्समं ब्रम्हचारिनं ॥३५
तस्सेसा महती सेना, पिट्ठितो अनुवत्तति /
अक्खोभणी अपरियन्ता, सागरस्सेव उमियो ॥३६

[इन्द्रया समान विजयी राजाभिराजा मनोज, नन्दयात
जिकेँ क्षमा विइकेया निर्मित सब्रह्म चारिपिगु आश्रमे वया
च्वंगु ॥३५ समुद्रया तरंग (किसिद्वंब्वो) लः वोथें थुपि
असीम अक्षोहिणी सेनात वयागु हे ल्युल्यु वया च्वंगु खः ॥३६

(उबलया घटना) शास्ता बुद्धं धया विज्यात-

अनुलिता चन्दनैण, कासिकवत्थ धारिनो /
सब्बे पज्जलिका हुत्वा, इसीनं अज्झु पागमुं ॥३७

[श्री खण्ड बुलातःपि, काशीवस्त्र पुना च्वोँपि, इपि फुक
राजापि ल्हा विन्तीयाना ऋषिपिगु न्ह्योने वै च्वन ॥३७

उथाय् सनोज महाराजां वसपोल ऋषिपिन्त नमस्कार

याना छसिलिना दनाली ऋषिपिके कुशल -क्षेम खँ न्यो न्यो
निपू गाथा धालः-

कच्चिनु भोतो कुशलं, कच्चि भोतो अनामयं ।

कच्चि उञ्छेन यापेम, कच्चि मूल फला बहू ॥३८

कच्चि डंसा च मकसाच, अप्पं एव सिरिं सपा ।

वने बालमिगाक्किण्णे, कच्चि हिंसा न विज्जति ॥३९

[छपिं सकुशल जू मखा ? छपिं निरोग जू मखा ? छु
(थनया फलारुलं) जीविका चलेजु मखा ? अले छु (थन)
फलमूल यक्को दु मखा ? ॥३८॥ छु न्याइपिं चलत व सर्पादि
सम् जु मखा ? छु मृगादि यक्को दुगु जङ्गले हिंसक (जन्तु-
पाखें) हिंसाजा मजु मखा ? ॥३९

ऋषिजुं धया विज्यात-

[जिपिं सकुशल दु । जिपिं निरोग जु । जिमि फलामूल
कया नया ज्या चलेजू । यक्को फल-मूल दु ॥४० हानं न्याइपिं
चल तथा विषालु म्याइपिं व हिंसक जानवर त भतिचा जक
दु । मृगत यक्को दुगु वने जुसां जिमित हिंसा छुं मजू ॥४१
थन आश्रमे आपालं मछिपह वाधा दु । तर गुवलें छुं अमनोज्ञ
वाधा उत्पन्न जुगु मदुनी ॥४२ महाराज ! छपिन्त स्वागत दु
छपिगु शुभागमन खः । छपिं जिमि 'ईश्वर' वोगु खः । गुगु

थन याय् माःगु खः धया विज्या हूँ ॥४३ तिन्दुक, पियाल,
मधुक तथा कासु मारिय आदि चिकिगोगु, गुलिं फलत दु ।
राजन् बाँ बाँ लागु नया विज्या हूँ ॥४४ थ्व पर्वतया कार्पि
न्ह्याना च्वंगु हयातगु रव्वाउँस्ये च्वंगु लःनं दु । यहाराज !
यदि इच्छा दुसा त्वना विज्या हूँ ॥४५

मनोज राजां धाल-

गुगु छपिसं ब्युगु उगु फुकं जि मिसं स्वीकार याना, ।
छपिसं फुकसिया नितिं अमूल्य व्यवहार याना विज्यात । आः
नन्द यागु नं खँ न्येना विज्याहूँ वँ छु धया विज्याइगु खः ?
॥४६ जिपिं नन्दया पासापिं जुया छपिन्याय् वया । छपिसं
नन्द यागु व हानं परिषद् पिनिगु खँ न्येना विज्या हूँ ॥४७

थथे राजां धया विज्याय् धुंका, नन्द ऋषिनं आसनं दना
जन्मदाता मां-वौ वं दाजुयात नमस्कार याना, परिषद्पिं
नाप खँल्हा ल्हाँ धया विज्यात-

[सच्छि मयाक जानपदयापिं, हानं महासारवान् ब्राह्मणपिं
थुपिं फुक यशस्वी अभिजात क्षत्रियत, तथा छपिं राजा मनोज,
जिगु खँ यात समर्थन याना विज्या हूँ ॥४८ थुगु आश्रमे
गुलिनं यक्षपिं वया च्वोपिं, हानं थ्व जंगले गुलिं नं भव्य
भूतपिं दु, इमिसनं जिगु धापु(खँ) यात न्येना विज्या हूँ ॥४९

(२३)

जि भूतपिन्त नमस्कार याना सुव्रती ऋषि याक्ये निवेदन
याय्, हे कोसिय ! जि वयागु जपा लहा खः ॥५० जन्मदाता
वौ व माँ पिनिगु स्येवा याय्गु इच्छा याना च्वनाह्य जित, हे
कोसिय ? अथे याय्गुली रोक्य् याय् मत्ये, छाय् धाःसा थ्व
पुण्य लाभया लँपु खः ॥४५ सकसिनं थुक्रियात प्रशंसा याइगु
खः । छपिसं (मां वौ पिंगु स्येवा याय्गु ज्या) जित भार
विया विज्या हूँ । छपिसं दीर्घ काल तक माता-पिता पिंगु
स्येवा याय् धुंरुल । मां वौ पिंगु स्येवा याय्गु पुण्य-लाभ
जुइगु खः । थुगु प्रकार याके विइगु छपि जिगु (स्वर्ग) लोक
प्राप्तया दाता जुया विज्या हूँ ॥५२

भो ऋषि! गथे छपिसं स्वर्गया लँतु स्युगु खः, उगु हे
प्रकार मेपि जनपिसं नं धर्म धयागुली, धर्मया थाय् यात स्युपि
दु ॥५३ जन्मदाता माँ वौ पिनिगु सेवा याय्गु सुखावह जुइगु
खः । उजागु पुण्यं छपिसं जित रोक्य्यात । छपि आर्य-मार्गे
वाधक जुया विज्यात ॥५४

थुगु प्रकारं नन्द ऋषिधा बले, बोधिसत्व सोन ऋषिजुं
(अन उपस्थित मनोज राजा प्रमुख सलंस राजापि व परिषद
पित धया विज्यात, छिमिसं थ्व नन्दया खं फुक न्येने धुंरुल,
आ जिगुनं खँ न्यो धया थुकथं न्यंका गाथा धया
विज्यात-

सुणन्तु भोन्तो वचनं, भानुर अञ्जावरा ममः,

कुलवंसं महाराज, पोरानं परि हापयं ।

अधम्म चारि जेट्ठसु, निरयं सो उपपज्जति ॥५५

योच धम्मस्स कुसला, पोरानसस्स विसम्पति ।

चारित्तेन च सम्पन्ना, न ते गच्छन्ति दुर्गतिं ॥५६

माता पिता च भाता च, भगिनी जाति बन्धवा ।

सब्बे जेट्ठस्स ते भारा, एवं जानाहि भारत ॥५७

आदियि-वा गरुं भारं, नाविको विय उस्सहे ।

धम्मं च नप्पमज्जानि, जेट्ठो चस्मि रथेसभ ॥५८

[छिपिं फुक जनिपिं गुपिं जिमिकिजा नन्दया समर्थक खः,
जिगु खँ यात न्या- महाराज ! गुम्हेस्ये पुलंगु परंपरा (धर्म)
यात तोता, थः स्वया ज्येष्ठ (थकालि) पिगु प्रति अधर्मा-
चरण याइ उह्य नरकय उत्पन्न गुइ ॥५५ हे राजन् ! गुह्य
परम्परागत धर्मे कुशलवान् ज्वी, हानं आचार वान् ज्वी, उह्य
दुर्गति प्राप्त ज्वी मखु ॥५६ हे भारत! थ्व समक्येया (सीकि)
माँ वौं, किजा, क्येहेँपि जाति बन्धु सकलें ज्येष्ठ (थकालीह्य)
या हे अभिभार जुइ ॥५७ गथे मार्कि द्वंगाय् तःगु माल
सामान पारि यंकेत प्रयत्न याइ, अथे हे जि धर्मे प्रमाद जुइ
मखु । हे रथेसभ ! जि थकालिह्य खः ॥५८

थुगु सोन ऋषिजुया खँ (उपदेश) न्येना सकलें राजापि

(२५)

सन्तुष्ट जुया, उथाय राजापिसं धाल थौ जिमिसं नं सिलकि-
थकालिह्य दाजुयात परिवारया अभिभार जुइगु । राजापिसं
उथाय नन्दतपस्वीया पक्ष मल्युस्ये, बोधिसत्व सोनया आश्रित
कया, वसपोलया प्रशंसा याना उथाय धया बिज्यात-

थौ जिमिसं अन्धकारे ज्ञानयात थगु प्रकारं प्राप्त याना कया
गथे कि अग्नियागु ज्वाला ह्युं वले प्राप्त जुथें । थगु हे कथं
छपि कोसिय तपस्वीजु पाखें जिमित धर्मया ज्ञान दयका बिल
॥५९ गथे समुद्रं उत्पन्न जुइगु, (= प्याहाँ वैगु) प्रभास्वर
सूर्यं प्राणिपिन्त फुक भिगु मभिगु हपयात खंका विइगुथें उगु
हे प्रकारं छपि ऋषिजुं जिमित धर्मयागु ज्ञान दयका बिल ॥६०

थुगु प्रकारं बोधिसत्व सोन ऋषिजुं इपि फुक राजापिन्त,
गुपि नन्द ऋषिजुयागु प्रातिहारी (= ऋद्धि) खनाः आतक
बयागु प्रति श्रद्धावान् जुया च्वपि खः, सोन ऋषिजुं थःगु
ज्ञान बलं, नन्दया पाखें विमुख याना, थःगु पाखें स्वका काल ।
उथाय नन्द ऋषि थ्व समके यात, - "जिह्य दाजु पण्डित खः,
समर्थवान् धर्मकथिक खः, थ्वसपोलं फुक राजापिन्त थःगु
पाखे स्वका बिज्यात, थ्वसपोल बाहिक म्येपि सुनं शरणदाता
दुगु मखु जि वसपोल याके हे प्रार्थना याय् धया गाथा धया
बिज्यात -

एवं मे याचमानस्स, अज्जलिं नाव बुञ्जसि ।
तव बद्धञ्चरो हेस्सं, वुद्धितो परिच्चारको ॥६१

(२६)

[थुगु प्रकार जिगु क्षमा याचना याना नं यदि छप्पिसं जित,
क्षमा विइ मखुसा, जि छप्पिनि हे आज्ञाकारी सेवक जुया
चवने ॥६१]

वसपल बोधिसत्व सोन ऋषिजुया मने स्वभावं हे नन्द
ऋषिया प्रति वैरभाव अथवा कडागु सोभाव दुगु मखु । अति-
कं कठोरगु बाणी, नन्दया मान मर्दन याय्या निंति, वथे हे
वयात निग्रह (संयम) याय्या निर्मित हे जक खः । नन्दयात
उक्त कथं धाय्का, आ सोन ऋषि वयागु खं यात न्येना, प्रसन्न
चित्त जुया, नन्दया प्रति स्नेह दयका“ आः छन्त क्षमा जुल
धया विज्यास्ये, आः छँ जन्मदाता माँ वौ पिगु नं स्येवा याय्
दैगु जुल, धया नन्दयागु गुण प्रकाशित याना धया विज्यात-

अद्धा नन्द विजानासि, सद्धम्मं सग्भि देसितं ।
आरियो अरिय समाचारो, बाल्हं त्वं मम रुच्चसि ॥६२
भवन्तं वदामि भोतिञ्च, सुतोथ वचनं मम ।
नायं भारो भारमतो, अहु मय्हं कुदा चनं ॥६३
तं मं उपाटुतं सं तं, मातापितु सुखा वहं ।
नन्दो अज्झावरं कत्वा, उपट्ठानाय याचति ॥६४
यो वे इच्छति कामेन, सन्तानं ब्रम्हचारितं ।
नन्दं वो वदथ एके, कं नन्दो उपतिट्ठतु ॥६५

[निश्चयनं नन्दं छं सत्पुरुषपिसं खंगु धर्मयात सीके फुह्य खः
 छ श्रेष्ठह्य खः छंगु आचारण उत्तमजू, छ जित अतिकं योम्ह
 खः ॥६२ जि पिता श्री तथा माता श्री पिके निवेदन याय् ।
 जिगु प्रार्थना न्येना विज्या हूँ- छलगोल पिंगु सेवा याय्गु
 जित गबलेँ भार मजु ॥६३ माँ वौ पिनिगु सुख दायक सेवा
 याना च्व च्वँ, जिगु पाखेँ, नन्दं सिफारिस याके ह्या, सेवा
 याय् फँगु प्रार्थना याना च्वन ॥६४ जिपिं निह्यं ब्रम्हचारि
 मध्ये छलपोल पिसं धया विज्याहूँ कि नन्दं माँ वौ निह्य मध्ये
 छह्य स्वयात सेवा याकेगु ॥६५

थये सोन तपस्वीं न्योगुली उथाय् वगपोल पिनि जन्म
 दाता माँ ऋषिनिनं आसनं दना धाल- तात सोन! छँ किजा
 चिरकाल तक पिने च्वना च्वन । ऐसां नंबयाकेँ जि छुं धाय
 मफु । जिपिं छंगु हे भरोसाय् च्वना च्वना । आः छं वचन
 विल, जिगु इच्छा दु कि-जि थ्व ब्रह्मचारी (नन्द) यात
 ल्हाति बोहले ज्वना वयागु छ्योँ नतुने मास्ती वो ।”

थुगु अर्थयात प्रकाशित याना माँम्हं धया विज्यात-

तया तात अनुञ्जाता, सोनतं निस्सितामयं ।

उपघातुं लभे नन्दं, मुद्धनि ब्रम्हचारिनं ॥६६

[पुत्र सोन! छंगु अनुमति दत । जिपिं छंगु हे भरोसाय् खः
 जिमिस ब्रह्मचारी नन्द यागु सिरयात नतुने दःसाज्यु ॥६६]

बोधिसत्त्व सोनं धाल, 'ऐसा माँ ! वचन विया छपि
 विज्याना पुत्र नन्दयात घय्तुना, छ्यो नतुना, चुपा नया,
 थःगु हृदययागु शोक शान्त याना विज्या हूँ ।' मांम्ह दन्दया
 न्ह्योने वना उथाय् नन्द (काय्) यात सभाया द्विचे हे घय्
 पुना, छ्यो नतुना, चुप्पानया मांम्ह थःगु हृदय यागु शोक
 शान्त याना, बोधिसत्त्व सोन पाप खँ लहाना थथे धया विज्यात-

[गथे फसं संकुगु वचामागु पिपल मां कम्पाय मान जुइगु खः
 अथे हे थौं चिरकालया लिपा नन्दयात खना जिगु हृदय कम्पा
 जुना च्वन ॥६७ गुबलेँ छेनेगु समय ह्यगसय् नं नन्द वोगु खनि
 बले जि तसकं लय् ताया छुथायेँ जुया न्ह्योलं चाइगु जुया
 च्वन थ्व जिह्य नन्द वल धका ॥६८ गवलेँ न्ह्योलं चाइबले
 नन्द वोगु मखनि बले जा, जित शोकनं अप्पो जुईगु आपालं
 दुःख जुइगु ॥६९ थौं जि ताकाल दय्का नन्दयात आश्रमे (छे)
 वोगु स्वया च्वन । स्वामिया तथा जिमि योह्य नन्द थौं छे
 (आश्रमकुटी) वल ॥७० गुह्य नन्द थ्व आश्रमे वल व वौम्हे
 सियानं अतिकं योह्य खः । हे तात (पुत्र) ! नन्दं छु माय्का
 च्वन, वयात दयका ब्यु (याकेव्यु) हानं नन्दं) जिगु सेवा
 याके ब्यु ॥७१]

बोधिसत्त्व सोनं- 'ऐसा ज्यु' धया, मांया आज्ञा शिरोपर
 याना, उले उथाय् नन्द यात उपदेश ब्यु ब्यु धाल- नन्द!

छन्त तधंगु भाग प्राप्त जुल (मां यागु अनन्त गुग दु। अप्र
आदि जुया सेवा यायेगु। हानं मां यागु गुण्यात प्रकाशित
याना गाथा धया विज्यात-

अनुकम्पका पतिट्टा च, पुब्बेरस ददी चनो ।

मग्गो सग्गस्स लोकस्स माता ते वरते इसे ॥७२

पुब्बे रसाददी गोत्ती, माता पुञ्जयूपिसं हिता ।

मग्गो सग्गस्स लोकस्स, माता तं वरते इसे ॥७३

[हे ऋषी! गुह्य अनुकम्पा तथा विज्याह्य खः, गुम्हे सिया
प्रतिष्ठा दुगुलि (क्षीर रूपी-दुरु) रस यायु ह्लापां दायेका खः
वये हे गुह्य स्वर्ग-लोकया लपु खः । वसपोल मां नं छंत
चुने याना च्वन ॥७२ प्रथम (क्षीर रूपी) रस यागु पान
याका विज्याह्य खः । (जीवन) रक्षायाना विज्याह्य पुण्य
दायिका तथा स्वर्ग-लोकया मार्ग खः गुह्य मां जुया विज्यात ।
वसपोल मां नं- हे ऋषि छंत चुनाव याना च्वन ॥७३]

थुगु प्रकारं निपू गाथा नं मां यागु गुण प्रकाशित याना,
हानं व वया आसने च्वने धुंका सोन ऋषिधाल- नन्द ! छन्त
आपालं दुष्कर क्रिया (ज्या) याना विज्याह्य मां लाभ जुल ।
कीपि निम्हेसित न मामं तसकं दुःख कष्ट पूर्वक पाले यात ।
आ छं अप्रमादी जुया मां यागु सेवाया । मां यात पाक्य

मजुगु मनिगु मसागु फलाम्ल नकेगु याय् मते धया मागु उप-
देश बिया, सोन ऋषिजुं उक्त (राजा महाराजापि नापं सलंसः
उपस्थित जुया च्वंगु समा गामय् जन्मदाता मां यागु दुष्कर
ज्या (सेवाया) खँ प्रकाश याना विज्यात -

आकंखमाना पुत्तफलं, देवताय नमस्सति ।

नक्खत्तानि च पुच्छति, उतु संवच्चरानि च ॥७४

[काय् मचाया इच्छा याना व (मां पिसं) देवता पित्त
नमस्कार याना जुइ, नक्षत्रादि (भिं मभिं) वारे ऋतुयागु वारे
तथा वर्षया वारे न न्येना जुइ ॥७४

इमि ऋतुनी जुइ वले गर्भे दइगु ज्वी उकिं इमि (अनेक)
नय् त्वने स्वेगु आदि, भिगुनं इच्छा जुइपि धाइ ॥७५ दच्छि
वा कम् (गुला, किला) मर्भ धारण याना बालक-मचा जन्म
विइगु जुल । उकिं वयात जननी धाइ; हानं थगु कारणं हे
(मां) जननी धका धाइ ॥७६ दुह्वंका, खँ लहाना, म्ये हाला
मचायात न्वाका ह्य संका जुसां व ख्वया च्वनिह्य, बालक
यात हेकिगु जुयाच्वन, थुकिया निति व (मां) संतुष्ट याइह्य
धका धाइ ॥७७ अले ममत्वया नाप छुं मस्युनिह्य मचायात
तच्चोगु फय्-नेभादिं वाधकं रक्षा यानां व मचायात
पोषण याइ, थुकिया निति (मां यात) पोषण याइह्य धका
धाइ ॥७८ गुगु मांया धन दुगु खः, हानं गुगु वौया धन दुगु

खः उगु निह्ये सियागु धन नं रक्षा याना तथा थ्व जिह्य
 काय्या धन ज्वी धका धाइ ॥७९ थुगु प्रकारं काय्मचायात
 अनेक प्रकारया ज्या स्यनेगु आवश्यक शिक्षा स्यने कनेयाना
 मां मं दुःख कष्ट सिया च्वनी काय् ल्याय्हा जुइवं रात्री पर
 स्त्री गमन याना जुइगु स्वभावम्ह काय् जुल धाःसा बन्थ छें
 ल्याहाँ मवल धाःसा मां धमाम्हं दुःख ताया च्वनीं ॥८० थुगु
 प्रकारं मांम्हं दुःख सिया (नका— त्वंका) लालन पालन याना
 तह्य, काय् मचां (मां या गुणसीका) गुबले मां यागु सेवा
 याइ मखु व नरकय् उत्पन्न जुइ ॥८१ उक्त प्रकारं अनेक
 प्रकारया दुःख कष्ट सिया ब्बोलंक, हरकय् याना तःह्य
 काय् मचां गुबले वौयागु सेवा याइ मखुगु ज्वी व नरकय्
 उत्पन्न जुइ ॥८२ जि न्येना तयागु दुकि मां या सेवा मयापिनि
 धन दय्केगु कामना यापिनि दुगु धन नास जुया वनी । अथवा
 उमित दुःख कष्ट प्राप्त जुइ ॥८३ जि न्येना तयागु दु कि—
 वौया सेवा मयापिनि धन दय्केगु कामना यासां — दुगु धन
 नाप मदया वनीगु ज्वी, अथवा उमित कष्ट दायक जुइ ॥८४
 मां यागु सेवा याइपिं, बुद्धिमान मनुतय्या आनन्द मज्जां
 हानं न्हिलागु म्हितेगु आदि न्ह्यावले दइगु जुल ॥८५ वौया
 सेवा याइह्य बुद्धिमानपिं मनुतय्त, आनन्द, मज्जा मोजं
 हिला म्हितेगु आदि न्ह्यावले प्राप्त ज्वी ॥८६ दान, प्रिय

वचन, परोपकार वर्थे यथा योग्य समानताया व्यवहार थुपि
 न्ह्याना च्वंगु रथ चक्काया अवयव अंग समान संग्रह-वस्तु
 जुया च्वन, यदि थुपि संग्रह-वस्तुत (स्वभाव गुण धर्म) मन्त
 धाःसा- न माँ यात काय्या पाखेँ सम्मान अथवा पूजा सेवादि
 प्राप्त जुइ फइ, वर्थेतुं न वौयात पुत्रया कर्तव्य पाखेँ प्राप्त जुइ ।
 छ्याय् धाःसा थुपि संग्रह-वस्तु जुया च्वन, थुकिया निर्मित
 पण्डित जन पिसं बांलाक (थःगु कर्तव्य यात) खंका च्वनिगु
 जुल ॥८६ थुकिया निर्मित माँ वौ अतिकं महत्व गुणयात प्राप्त
 जुया च्वंपि खः, प्रशंलनीय जुया च्वनी । वसपोलपि ब्रह्मा
 खः, इमित हे प्रथम-आचार्य्य धका धाइ ॥ ६० इपि (माँ,
 वौ पि) काय् म्हाय् पिनि पाखेँ आदरणीय जुया च्वनी, सन्ता-
 न पिनि प्रति अनुकम्पा तइपि जुइ, थुकिया निर्मित पण्डित पिसं
 याये माकि माँ वौ पित्त नमस्कार तथा इमिगु आइर तथा
 च्वनेमा ॥६१ गुपि सजन पण्डित-जनं (माता पिता पित्त)
 नय्गु, त्वनेगु, वस्त्रादि, लासा फांगा सयन सेवा याय्गु, हानं
 मालिश याय्गु मो ल्हुकेगु, वर्थे तुति सीकेगु आदि याना-
 माँ वौ पिनिगु सेवा याइ । थन वयागु प्रशंसा जुइ, हानं व
 स्वर्गे वना, सुखानन्दया अनुभव याना च्वने दइ ॥६२-६३]

थुगु प्रकारं बोधिसत्व सोन ऋषिजुं सुमेरु पधंत भोपुइकेगु
 समान धर्मोपदेश विया कोचाय्का विज्यात । थ्व उक्त धर्मया
 उपदेश न्येता उगु समागमे, वया च्वंपि सकलेँ राजापि व

सेनापि प्रसन्न जुल । इपि वया च्वँपि फुकसित नं पञ्चशीले
तया, प्रेरना याना विज्यात-‘दानादि पुण्य कार्ये अप्रमादी जुया
च्वनेगु स्व धया ओवाद विल । इपि सकले राजापि व सेना
पिसं नं (थः थःगु राज्ये विज्याना) धर्मानुसार राज्य याना,
आयु फुये वं स्वर्ग लोक प्राप्त यात । वसपोल सोन तथा
नन्द निह्य दाजु किजा पिसं नं माँ वौ पिनिगु आयुदतले सेवा
याना च्वँ च्वं, लिपा ध्यान भावनां ब्रह्मलोक्य विज्यात ।

भगवान् शास्ता नं थ्व धर्म देशना कना विज्यास्से सत्य
यागु प्रकाशित याना जातकया क्रम मिलेयाना विज्यात । सत्य
या प्रकाशयाना विज्याबले-मातृ-सेवक (माँ या सेवा याह्य)
भिक्षु स्त्रोतापत्ति फले प्रतिष्ठित जुल । उगु वखतय्या माँ-
वौ आः महाराज-कुल-शुद्धोदन महामाया देवीपि हे जुल ।
नन्द,-आनन्द खः, मनोज राजा-सारिपुत्र, सच्छिह्य राजा चय्-
ह्य महास्थविर गण (असिति महास्थवि पि) व म्येपि
महास्थविरपि खः, नी प्यंगू अक्षोणी सेना जुया च्वँपि-आः
बुद्ध-परिषद खः । सोन पण्डितजा, जि हे जुल ।

“सोन नन्द जातक कवचाल”

बुद्ध-स्मारक

रचयिता- भिक्षु सुबोधानन्द

विश्वया शान्ति यायेत काःह्य, श्री बुद्ध भगवान् ।

दर्शन यायेत वया जिपि हृदय स्वां ज्वना ॥१ धु०

लुम्बिनी वनसं जन्म जुल, बुद्ध जुयत छि हे ।

देवादि मनुष्य प्राणीपिन्त, शान्ति व्यूकाह्य छिहे ॥२

राज्य सुखया वैभव तोता, ज्ञान माःवंह्य छिहे ।

दुःखी पिनिगु दुःख फुकेत, विज्यामह छिहे मुनी ॥३

बुद्ध गयाय् बोधिया सिमा क्वे, बुद्धत्व लाःगु छिहे ।

वहे ज्ञान विश्वैत विल छि, शान्ति सुधाया धाः ॥४

शान्ति वियेत क्षान्ति हे च्वना, क्रान्ति या वःमह छिहे ।

हिंसा असत्य दुराचारया, ध्वंश यात व छिहे ॥५

अहिंसा शील व सत्य ज्ञान, समता कयं वःमह छिहे ।

दुःखी पिन्त शान्तिया मार्ग केनाव व्यूमह छि हे ॥६

हाकु-नुग ?

रचयिता- भिक्षु सुबोधानन्द

गुबले जक थ्व हाकुगु नुगः, यच्चुके फँगु भगवान् ॥धु०
चीके मफु व अशुद्धि कचिंगः, फन जुल अप्पो मन दुषित ॥१
निर्मल स्वच्छ सुन्दर हृदय, बुनुस्ये च्वंकः वलव क्लेश ।
लोभ, द्वेष, मोह, इर्ष्या, ममतां, न्ह्यावले हाकुस्ये च्वंक वल ॥२
धर्मयाना नं त्याके मफू पाप, दान बियानं फुके मफु लोभ ।
शील कयानं जुयमफु शुद्ध, ध्यान यानानं चीके मफु क्लेश ॥३
समाधि यानानं, मभिगु, मसूगु, प्रज्ञाया ज्ञानं खंके मफुगु ।
थ्व फुक जूगु अभ्यास मगागु, हाकु नुकलं धन्दा मकागु ॥४
थुजागु दुर्लभ मनुष्यया जन्म, दतनं भिगु पुरेयाय् मफुगु ।
माया मोह जाले ततः मतः कयंगु, चाहे मचाय्क जीवन पवीण ॥५
ब्रिचा थन याव भुले ज्वी मजिल, बुद्धं ब्यूगु ज्ञान दय्के माल ।
ह्लिथं थन शील हाकुगु नुगःसिला, समाधि नुमःया कचिंगः
चीका ॥६
प्रज्ञाया ज्ञानं शान्ति जःबिया, नूगःया हाकुगु यच्चुक त्वीका ।
पाप व ताप, मभिगु ब्याक्क, चीका नुगः थन यच्चुके माल ॥७

आशिका

रचिता- भिक्षु महाप्रज्ञा

अनुत्तर बोधि ज्ञानया पदवी ।

लायमा याफनं दया च्वंको लोके ॥

मुना च्वन दुःख आपालं जगते ।

ध्व दुःख याकनं पयने माल सत्य ॥१

हे गुरु बुद्ध धर्म व संघ ।

गम छपिके जि वया शरण ॥

बोधि हे ज्ञान मलातले हानं, ।

जि याना दान पुण्यया भावं ॥२

षत्गति सत्त्व प्राणिपि धाको, लाय्मा बुद्ध, पदबिया धाम ।

हे गुरु भाग्य, कृपा छःपिके, पवनेगु ज्ञान विव वरदान ॥३

महा मृत्यु वैगु अबस्थाय जिमित, रोग आदि कष्ट, छु हे मज्जीका ।

सुमरण याना, दको गुरु पिगु, दको प्राणियात, सुख बिये फेगु ॥४

संसारया अविद्या, फुकेगु सुविद्या ।

जगत हित ज्वीगु तथागतया चर्या ॥

याये फेगु ज्ञान, गुरुपिगु ध्यान ।

बियेमाल जिमित, धर्मया मान ॥५

धन्य धाय लोकेश्वर

धन्य धाय लोकेश्वर प्राणी रक्षा यात रे //धु//
गड्यश्वर न्ह्योनेतसे ध्यानमिखा स्वसेरे,
देव दैत्य नाग यक्ष सकल उधार यात रे //धु//
अमृतांभ सिले तसे लोक उधार यात रे,
सहश्रहल पालेस्वान ज्वना व बिज्यात रे //धु//
नागराजा कोखासे अभयबर बिब रे,
सप्तलोचनी आर्यतारा जवं खवं तयाव रे //धु//
हिरा मोति थुसेतया लुंयागु तिसां तिसे रे,
स्वस्व किकि स्वयेमगाक वसपोलया तेज रे //धु//
अनाथ अज्ञानी जुया शरण छपिथाये वया रे,
पाप दको नास, प्रभु रोग शान्ति यावरे //धु//
ल्हाकम्ह अनाथ जुसे दोन दको क्षमा रे,
मनरथ पुरेयाना बिश्व जगत छलपोलनं
प्राणी रक्षा यात रे, जगत उद्धार यात रे //धु//

श्री

वज्रयोगिणी स्तोत्र

जगत जननी आःदी माता श्रृष्टि संहार कारिणी ॥
सहस्र भानु तेज प्रकासिनि स्थुल सुक्ष्म स्वरु पिनि ॥
वज्रयोगिणी नमस्तुतेः श्री येकजति नमस्तुते ॥
नील सारदा नमस्तुते श्री उग्रतारा नमस्तुते ॥ध्रु॥
ज्वालाज्वलीतक बन्धमन्दल रक्त पद्मे सुसंस्थीतं
अष्ट भैरव योगिनि गण लोकपाल गण सतितं ॥१॥
उग्र रूपस्वरुप धरिदेवी कर्तिकपाल धारिणि ॥
उर्ग फणि मनि केयुर कुन्दल रत्नमणिमये भूषिणि ॥२॥
ब्याध्रसिंह भूतवेताल डांकिणि गण सहितं ॥
नील पद्म खड्ग धारिणि त्रिशुल डमरूवाजिणि ॥३॥
अष्ट भैरव योगिणि गण ब्रह्म पीठ निवासिनी ॥
ब्रम्हा हरि हर इन्द्र मुनिजन यक्ष किन्नरसहितं ॥४॥
नाना वर्ण रूप धरिदेवी हस्तचर्मपरि हरिणि ॥
हार सोभितं मुन्द माला रक्तमाला विभूषिणि ॥५॥
अचिन्त चिन्तन अबोध बोधक कवि सुकन्ठ निवासिनि ॥
सकल संसार तारिणीमाता जगत संसार उद्धारिणी ॥६॥
कुंकुम चन्दन सुगन्ध धुपदीप नैवद्य आरती ॥
जय समुद्र वज्रघण्ट छत्र चामर सहितं ॥७॥
इति श्री वज्र योगिणि स्तोत्र समाप्तं ॥

शुभम् ॥

लेखकया नेमेगु प्रकाशित जूगु सफू ।

१) नामाष्ट शतकम्	(संस्कृत-श्लोक नेपाल भाषा)
२) टेल कटाह गाथा	(पाली-श्लोक नेपाल भाषा)
३) बुद्धोपदेश-मध्यम-मार्ग	(कविता नेपाल भाषा)
४) पटाचारा जीवनी	(नेपाल भाषा)
५) गिरिमा नन्दसूत्र	(पालि गाथा नेपाल भाषा)
६) मेण्डक महाजन दुतिया वृत्ति	(नेपाल भाषा)
७) सुमेधा जीवनी	(कविता-नेपाल भाषा)
८) जोतिय महाजन दुतिया वृत्ति	(नेपाल भाषा)
९) महाकप्पिनस्थविर कथा	(नेपाल भाषा)
१०) कुम्मासपिण्ड जातक	" "
११) विलार कोसिय जातक	" "
१२) सप्तबोध्यङ्ग धर्म भावना	" "
१३) अनित्य-भावना	" "
१४) सुधाभोजन जातक	" "
१५) हत्थपाल जातक	" "
१६) महा बोधिजातक	" "
१६) आदित्त जातक	" "
१८) साधिन जातक	" "
१९) बुद्ध धर्म-ज्योति प्रकाश	(कविता प्रार्थना-नेपाल भाषा)
२०) कण्ह जातक	(नेपाल भाषा)
२१) गङ्गमाल जातक	" "
२२) सोननन्द जातक	" "

१. काव्यात्मक-बुद्ध जीवनी (ले० महाप्रज्ञा नेपाल भाषा)

सफू बइगु थाय्-

गण महाविहार-काठमाडौं, ।

मुद्रक:- ओम प्रिन्टिङ्ग प्रस, ओम वहाल, काठमाडौं फोन २१६०५६